

H. R.

H. R.

H. R.

H. R.

HEIKKI REENPÄÄN
KIRJASTO

H. R.

77. WECKSELL
VALDA UNK. DOMS. DIK. 2

H. R.

ARO 1860

Prov: FRENCKELL

Pipping:

Ost: SAARA / J. D.

H. R.

H. R.

H. R.

H. R.

H. R.

VALDA

UNGDOMSDIKTER

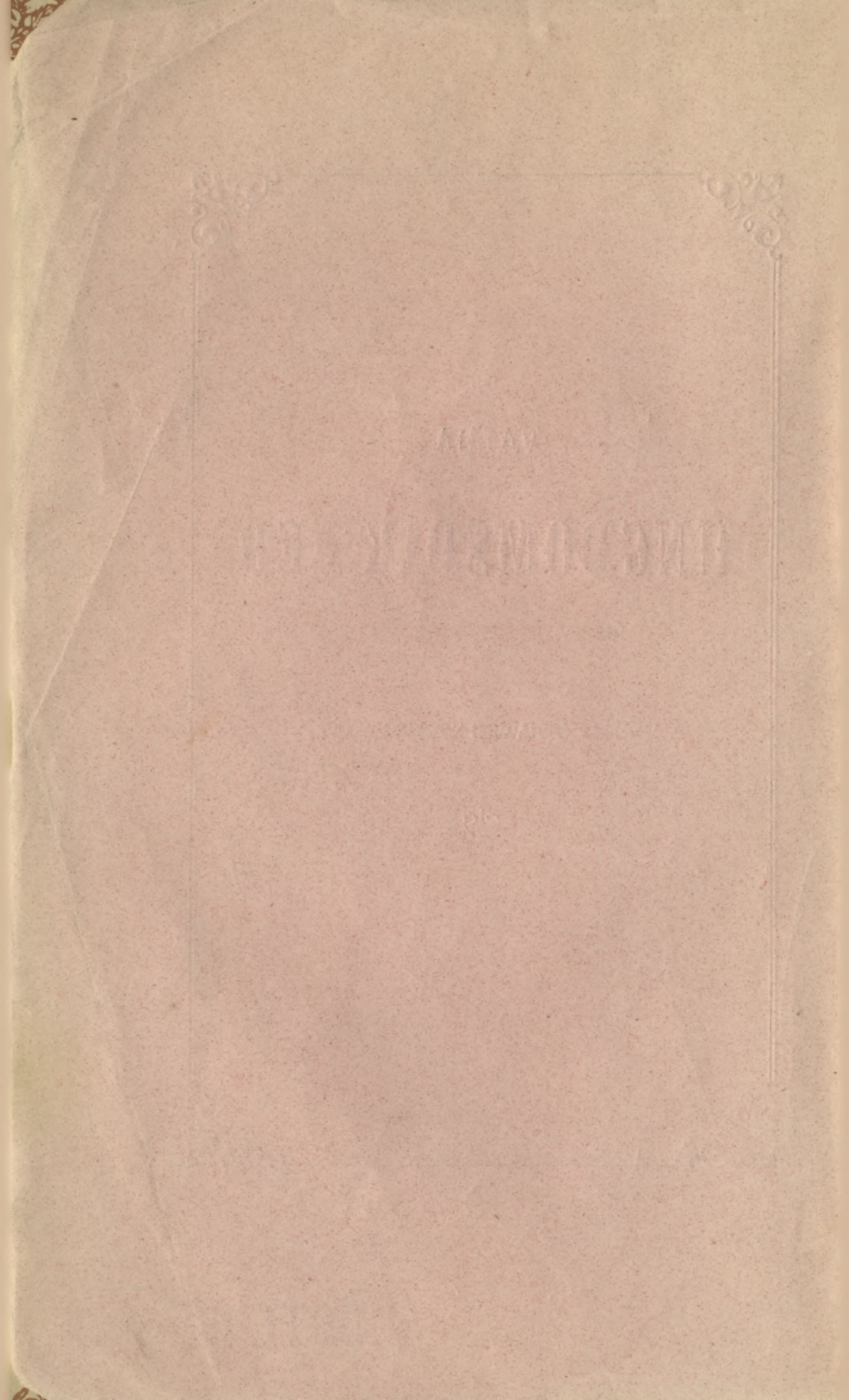
AF

JOSEF JULIUS WECKSELL.

J. ÖSTERBLAD

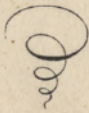

VALDA
UNGDOMSDIKTER

AF

JOSEF JULIUS WECKSELL.

Å B O,
Frenckellska boktryckeriet, 1860.

J. ÖSTERBLAD

Imprimatur. Carl von Schoultz.

INNEHÅLL.

	<i>Sid.</i>
<i>Åbo Slott</i>	1.
<i>Veteranens jul</i>	3.
<i>Vid Schillersfesten</i>	8.
<i>Till Lars Gustaf Montgomery</i>	11.
<i>Finska vikens klippor</i>	13.
<i>Skäl för qvinnan</i>	18.
<i>Har du mod?</i>	20.
<i>Rosen i skogen</i>	21.
<i>I en artists album</i>	23.
<i>Fågeln</i>	24.
<i>Mötet</i>	25.
<i>Reminiscens från Piruvuori</i>	28.
<i>Augustiaftonen</i>	30.
<i>Söndagsmorgonen i staden</i>	31.
<i>Tyrannens natt</i>	33.
<i>Höststormen</i>	35.
<i>Guds trädgård</i>	37.
<i>Den vakande modren</i>	41.
<i>Den vansinniga spinnerskan</i>	42.
<i>Skridskoåkaren</i>	44.
<i>Necken</i>	46.
<i>Sjömansgossens afsked till sin brud</i>	50.
<i>Demanten på Marssnön</i>	53.
<i>Vårdroppen</i>	54.
<i>I den älskades nejd</i>	55.
<i>Hymn till kärleken</i>	59.

<i>I lifets kamp</i>	62.
<i>Det förtorkade trädet</i>	65.
<i>Till Ellen</i>	67.
<i>Till Minna</i>	68.
<i>Rosor och kyssar</i>	69.
<i>När och fjerran</i>	70.
<i>Stjernorna</i>	71.
<i>Varning</i>	72.
<i>Afskedet</i>	73.
<i>Nattstycke</i>	74.
<i>Var det en dröm?</i>	76.
<i>Till Helmi</i>	77.
<i>Hjertats sång</i>	78.
<i>I ensamheten</i>	80.
<i>Till Helmi</i>	81.
<i>Öfver en afplockad ros</i>	82.
<i>Flickans afsked</i>	84.
<i>I en konstläskares album</i>	85.
<i>Vid invigningen af G. A. Wallins minnesten</i>	86.
<i>Till den nygifta</i>	88.
<i>I en ung flickas album</i>	89.
<i>Invigningen af de döfstummas skola i Åbo</i>	90.
<i>På Sofiadagen</i>	92.
<i>På Professorskan S***s 40:de födelsedag</i>	94.
<i>Den profana kritiken</i>	95.
<i>Till Helmi</i>	97.
<i>Åsnan på examen</i>	98.
<i>Englarna</i>	101.
<i>Den lilla hedningen</i>	102.
<i>Studentsång</i>	104.

Åbo Slott.

Hvita skepnad ifrån fordom, flydda tiders fallna borg,
Der du blickar öfver fjärden, allvarsam och full af sorg,
Monumentet uppå grafven, inom hvilken sekler gått
Till att luta trötta hufvun, — men der ingen ro de fått!

Vid din strand, den fordom stolta, stilla klagar vikens våg,
Och så sällsamt klingar sångens djupa röst uti min håg;
Ifrån nattens tusen stjernor blickar ner en evighet
Uppå menskotankars svaghet, menskoverks förgäng-
lighet.

Hör din grafsång sjunger böljan, nattomskymd vid
grustäckt strand,
Och dödsfacklan lik går månen upp vid dunkla sko-
gars rand;
Brusten är din sköld och krossad, vapenlös och svag
du står,
Och det enda, som dig egnas, är en minnets vemodstår.

Och ändå hvem älskar icke dina fallna murars grus?
 Du har skådat Finlands morgon, skimrat i dess rosen-
   ljus,
 Du har sett dess första strimma i vårt än så mörka
   land,
 Du har värnat korsets fana på vår vilda, öde strand.

Du har sett dess första skörddar spira upp ur oplöjd
   mark,
 Du för nattens anfall värnat dem så segerstolt och
   stark,
 Suomis skönsta minnen fläta kring din hjessa rikt sin
   dag,
 Himlens ljus och återspeglning, religion och rätt och lag.

Du var skölden, du var svärdet, — ljust och herrligt
   var ditt mål,
 Och du bjöd så gladt för segern fram ditt bröst af
   sten och stål;
 Stenen ramlat, stålet rostat, men den hand, som höjde
   dig,
 Vakar ännu öfver folken mäktig och evinnerlig.

1857.

Veteranens jul.

Af stjernor hvalfvet gnistrar, mörk
den gamla skogen står;
Der glimmar i dess gröna skägg
så mången frusen tår.
Så tyst, så hemsk är nattens frid
på snöbeslöjad mo,
Och björn och varg blott fira här
julqvällens säkra ro.

Då ekar djupt i skog ett ljud
af matta tunga steg,
Hvem söker här från byn så långt
en svår och enslig väg?
Hvem djerfves störa furans lugn
och nordens frusna fläkt
Och värma drifvornas demant
med lifvets andedrägt?

Det är en gammal veteran
från Finlands sista strid.
Der går han fram, en skugga af
förgättna hjeltars tid;
Men än så hög, men än så varm
att hvart hans blickar gå,
Der skyltrar furan vördnadsfull
och drifvan blixtrar då.

På mossig sten han sätter sig,
och hjessan silfverljus
Så skönt och tankfullt böjer sig
vid höga furors sus.
På kinden rullar tyst en tår,
men ögat hvilar gladt
På högtidslugnet alltomkring
i stilla stjernljus natt.

Då talar han: jag helsar dig,
mitt hjertas stolta brud,
Du fura mörk, du natt så skön,
du vildmark i din skrud!
Jag känner dig igen, mitt land,
säg, känner du också
Din unge kämpabrudgum i
den trogne gubben grå?

Han talte icke mer, han drog
sin pels omkring sig blott
Och knäppte sina händer hop
och slöt så lugnt och godt.
Men skogen kring hans dödsbädd stod
i stjerneglans och sken
Med julljus utaf silfver på
hvarenda grönklädd gren.

1859.

Till Lars Gustaf Montgommery,

vid festen i Åbo den 13 Juni 1860.

Ung engång i Suomis nejder,
 Här i blodigt sköna fejder
 Åran mot dig log;
 Och du stridde, led och blödde,
 Tills, då ödet allt förströdde,
 Sorgsen bort du drog.

Bort du drog till andra trakter
 Och åt fridens milda makter
 Offrade din tid.
 Dock du Finland icke glömde,
 Stolt i häfdens blad du gömde
 Hennes största strid.

O, du minns i sommarnatten
 Friden här kring land och vatten, —
 Dagens vilda strid!
 O, du minns på drifvor kalla
 Rosor glöda, kämpar falla
 Jublande dervid.

O, du minns de enkla tjellen,
 Forsens vilda sång på hällen,
 Tallbevuxen hed,
 Folket der med enkla seder,
 Med sin dygd, sin tro och heder;
 Som dess son du stred.

Och till oss en längtan drog dig,
 Och vårt folk i famnen tog dig,
 Kände dig igen;
 Kände blicken, silfverhåren,
 Kysste bort den ädla tåren
 Från sin gamle vän.

Och det säger: än mitt hjerta
 Slår som förr, då du med smärta
 Afsked från mig tog,
 Ännu är jag ung som våren,
 Rask som du i ungdomsåren
 Svärdet för mig drog.

Än i Suomi kämpas striden
 Gladt för ljuset, lyckan, friden
 Här på banad stig;
 Och det unga släktet gömmer
 Fädrens minne varmt och tömmer
 Stolt sin skål för dig!

Finska vikens klippor.

Vi segla bränning och död förbi
 På fräsande, snövit våg,
 Och stormen dansar så vild och fri
 I skeppets tackel och tåg.
 Vi fara fram emot Finlands kust,
 Snart skåda tjusta vi den,
 Hvert hjerta slår utaf längtans lust,
 Hvert öga blixtrar igen.

Se klippan der! det är finsk granit,
 Der skymta än fler också;
 De stå så mörka i bränning hvit
 Förutan en torfva på;
 Och dystra skåda de nu som sist
 Som när jag ser dem igen,
 Och dyster är deras saga visst; —
 Säg, vill du höra på den?

När Wäinämöinen ur vågens glans
 Bjöd Finland stiga engång
 Med silfverfloder och björkars krans
 I solljus, blommor och sång,
 Med mörka furor på vilda skär,
 Guldvaggande sjöar blå,
 Skönt logo klipporna äfven här
 Emot sin skapare då.

Och blomman bad uppå Finlands strand:
 O, växte med mig en mö!
 O, fick jag vårdas af hennes hand,
 På barmen blomma och dö!
 Jag gåfve henne min rosenvår,
 Min doft, min färg och min glans,
 Jag gåfve henne den klara tår,
 Som darrar skönt i min krans.

Och furan bad på sin unga mark:
 O, kom du ynglingatropp!
 Vi skola brottas, min stam är stark
 Och smert och smidig min topp.
 Och björken: finge jag stå i ro
 Och böja grenarna ned
 Invid en hydda, der menskor bo,
 Ett godt och välsignadt träd!

Och insjön häfde sin silfverbarm
 I qvällens rosiga brand:
 O, fick jag gunga på vänsäll arm
 Ett älskadt par emot strand!
 O, fick jag kasta min silfvervåg
 Till gröna ängarnas börd
 Och spegla stilla med vänlig håg
 De gyllne nejdernas skörd!

Och fjellet höjde sin tinning gladt
 Med svällda ådror af jern:
 O, fick jag bjuda min dolda skatt
 Till lugna hyddornas värn!
 O, fick jag resa ett altar opp
 Mot himlens strålande blå
 Och lyfta högt på min stolta topp
 Mot Gudar menskorna så!

Men stum med kinden af tårar kysst
 Stod Wäinämöinen allen;
 I ödets stjernor han läste tyst
 Och sade sörjande sen:
 Här skola tusende hjertan slå
 I hög och strålande brand,
 Och ödslig, mörk är din lott ändå,
 Mitt unga älskade land!

Ty drömmande på din unga strand,
 Du mö ur vågorna blå;
 En morgon vakna du skall i band,
 I sekler sörjande stå;
 I sekler vänta din frihet än
 Med stilla kämpande bröst;
 O, äg då ljuft uti kärleken
 Af ädla söner en tröst!

Dock bäfvar du för ditt öde, säg,
 Vill förr du dö utan namn,
 Välan! — den bölja, hvarur du steg,
 Har kvar sin eviga famn.
 Men stum stod furan i skogen grön,
 Och fjällen, sjöarna blå.
 Blott strandens klippor i trotsig bön
 Till Wäinö talade så:

Så häf oss ut uti hafvets famn,
 Der vilda bränningen slår!
 Vi vilja vara förutan namn,
 Förutan blommor och vår.
 Skall ingen menniskofot också
 Oss röra i frid, — hvad mer! —
 Vi fria, fria i stormen stå
 Och fria när hafvet ler.

Och fri står klippan i bränning vred
 Och fri uti solens glans, —
 Står kal och mörk som en nattlig hed
 I silfvervågornas krans.
 Ej fåfängt flöt der en droppe blod,
 Ej gjuts der bitter en tår,
 Ty på dess strand ingen hydda stod
 Och intet hjerta der slår.

Ej nånsin hafver en ovän rört
 Ditt fria, ditt stolta bröst.
 Hur tviflet suckar, du aldrig hört,
 Men heller ej hoppets röst.
 Ej steg en främling med svärd i hand
 På dina ödsliga skär,
 Men ingen älskar uppå din strand
 Och ber till himmelen der.

Du blickar mörk öfver djupblå grund,
 Blott öde vatten du ser.
 Du blickar dystert mot hvalfvets rund,
 Kallt stråla stjernorna ner.
 Och evigt står du i skummets brand
 Så vild och öde som nu.
 O, hell dig Suomis väna land!
 Det bättre valde dock du.

1860.

Skål för qvinnan.

Vid en studentfest.

Tag ditt glas uti hand,
 Låt det glimma till rand
 Med de blödande drufvor uti.
 Jag vill dricka en skål,
 Som att lemnas ej tål
 Ibland bröder och vänner som vi.
 Jag vill höja mitt ord
 För det ljuftva på jord,
 För det skönsta i skapelsens **K**ed,
 För den osedda gäst
 Uppå ynglingafest
 Som ändå i hvart hjerta är med;
 För den purprade skyn
 På den strålande hyn,
 För de drömmande blickarnas brand,
 För den snöhvita barm,
 Der en kärlek så varm
 Slår för oss och vårt älskade land;

För den slumrande blom,
 Som en kvinna så from
 Oss som barn uti hjertat har strött;
 För den sol, som den fick,
 Då den älskandes blick
 Sen i blomningens tider oss mött;

För det ljufva farväl,
 Som hon helgar vår själ,
 Då vi måste långt från henne gå;
 För den Engel, hon ber
 Ifrån himmelen ner
 Vid vår sida att skyddande stå;

Och för trohetens lön,
 Då ej blott i sin bön
 Hon oss sluter, men ljuft i sin famn;
 Då hon bär vid vår hård
 Såsom vi för en verld
 Vårt gemensamma lyckliga namn.

O, hur ler hennes bild,
 O, hur rodnar den mild
 Öfver framtidens ljusnande rand!
 Så med hjertat i brand
 Som med glaset i hand
 Skål för kvinnan i Suomis land!

Har du mod?

Har du mod att gå ut i lifvets strid
 Och dig hålla der som en man?
 Har du mod att ^{ställa} sätta dig framom din tid
 Och dess villor, om du det kan?
 Har du mod att offra ditt hjerteblod,
 Din timliga lycka och fröjd
 För sanning och rätt? — då, yngling god,
 Träd in i vår krets förnöjd.

Har du mod att tro på din skönaste dröm
 Trots det verkligas hånande röst?
 Har du mod att som droppen i djupaste ström
 Söka väg genom klippans bröst?
 Då låtom oss svärja ett fostbrödralag!
 Och offra det ande och blod,
 Och kraft som kamp få vi nog en dag,
 Om vi äga det samma mod.

Rosen i skogen.

Vilda rosen skön i skogen står,
 Kalken strålar af en silfvertår,
 Och kring den liksom en purpurflod
 Strömmar rosens unga, friska blod.

Mellan granar står dess skönhet gömd,
 Mindre skådad klart än ljufligt drömd.
 Med en varsam kyss den glada vind
 Andas kärlek öfver blommans kind.

Stum af tjusning stilla skogen står,
 Trasten öm i nattens skymning slår,
 Morgonrodnans första stråle varm
 Perlbesmyckar rosens oskuldsbarm.

Vandrarns själ hon stämmer mildt till bön,
 Der i rosig glans på tufvan grön
 Ljuft om himlens skönhet, jordens vår
 Talande sitt stumma språk hon står.

Visst en engel i en sky af doft
 Flög hon ner en stund i jordens stoft.
 Nästa morgon synns hon icke mer, —
 Ack, mot döden blott så huldt hon ler!

Så all skönhet blommar på vår jord
 Hastigt svunnen nästan förr än spord!
 Göm då själ dess bild, förrn den förgått, —
 Här den evig är i sängen blott.

1860.

I en artists album.

Mycket finna, än mer spana,
Utí allt det högsta ana,
Älska mycket, mer föglömma,
Gå i lifvet ut och — drömma,
Gudar tjena, guld försaka,
Ge och fordra ej tillbaka,
Hjertat offra, hjertan vinna,
Kyla möta och dock brinna,
Äran älska, ej begära,
Skapa, bilda, pröfva, lära
För ett mål, som aldrig hinnes,
För en efterverld, som vinnes,
Sen dig verlden mer ej når:
Det är konstnärns lott på jorden. —
Endast så odödlig vorden
In till gudarna han går.

1859.

Fågeln.

Der sitter en liten fågel
 På hafvets vilda strand.
 Långt borta uppgår solen
 I gyllene morgonland.

Der vinkar emellan rosor
 En port af rubiner och gull.
 Det växer i fågelns hjerta
 En lust så längtansfull.

Han flyger mot morgonrodnan,
 Skön vinkar dess purpurkust;
 Han flaxar med svaga vingar,
 Han sjunger med mäktig lust.

Allt längre, allt längre han ilar,
 Han skådar bakom sig ej mer,
 Tills, hvart han vänder blicken,
 Blott öde vatten han ser.

Han flyger, tills vingen brister,
 Han sjunker i böljande haf, —
 Och aftonen ler i rosor
 Och stjernan i guld på hans graf.

Mötet.

Hit med bågarn! Låt oss dricka

Än ett glas och ännu ett.

Ler du, syndens mörka flicka?

Kom och i min famn dig sätt.

Ha, hur rosig kinden flammnar

Och hur yppig barmen slår! —

Vet du, hvarfrån elden stammar,

Som uti oss båda rår?

Luta locken mot min panna,

Sök att få mitt hjerta gladt.

— Kan min oro du ej stanna,

Gif dock nöje, vilda natt! —

Stunden flyger, rosenkransen

Vissnar, flicka i ditt hår.

Hör musiken! kom i dansen!

Klangfull midnattstimman slår.

Ha! hur ljuft att med dig sväfva,
 Fram i glad och nyckfull lek,
 Hur de väna kullar bäfva
 Vid hvar tryckning vild och vek!
 Stunden, rummet, minnet ilar
 Bort i toner, ljus och doft,
 Och en verld af vällust hvilat
 I en handfull lifvadt stoft.

Se gemaket, hur det vinkar
 Hemligt, tjusande och stumt!
 Matt en ensam lampa blinkar,
 Allt är redo, tyst och skumt,
 Sätt dig här! Divanen sväller,
 Hur du darrar vek och varm,
 Och ditt sköna hufvud faller
 Drömmande mot smyckad karm!

Ögats glober hvälfva klara
 Simmande i eld och natt,
 Hvita armar sno sin snara,
 Sucken lockar öm och matt.
 O, nu är mig ljuft att drömma
 Med min tinning i ditt knä, —
 Saligt vill jag allt förglömma,
 Ditt och mitt och allas ve.

Säg min ros, du dunkelröda!
 Säg hvar stod ditt barndomshem?
 Hör din moder till de döda?
 Dina syskon — minns du dem?
 Har du någonting på jorden
 Som du älskar, lefver för.
 Ha! du spritter till vid orden
 Och din hand till bröstet för.

Och ett svar du vill mig bringa,
 Rycker fram en medaljong . . .
 Denna ked och denna slinga!
 Jag har sett dem förr engång.
 Ve! det anlet som der strålar,
 Var ju din förförare?
 Ve! den bilden, som den målar,
 Fordom var min egen, ve!

O, så är då du densamma,
 Som min första tjusning var!
 Bort! du bleka offerflamma!
 Bort! jag aldrig känt dig har.
 Ut inunder molnens hvimmel
 Evigst störtar jag från dig.
 Ve! hvar stjerna på Guds himmel
 Ropar och förbannar mig.

Reminiscens från Piruvuori. *)

I tusen stycken ligger fjellet splittradt,
 Och tusen år ha stenarna förvittrat,
 Men än de lika hemskt och hotfullt stupa
 Uppå hvarann i dalen ned, den djupa,
 Der block på block i vild oordning ligga
 Och om en oträngd plats förgäfves tiggå.

Der stå de liksom grafvar och ruiner,
 I halft förvissnad tall en vindkåå hviner,
 I remnorna roffåglar byggt sig nästen;
 Här smyger vargen, kända vintergåsten,
 I bondens stall, han tar *der* hvad han kråfver,
 Här blodig matta sen på drifvan våfver.

Och sommarsolens glans, som vånligt skiner,
 Kallt återkasta klippornas ruiner;
 Fårgåfves vinden mull i remnan sopar,
 Ur hvilken våren blommor små framropar.

---

*) I Karkku vid Kulovesi.

I mörka djupet, som derunder grinar,
 Allt ramlar ned och sjelfva mossan tvinar;
 Så skall det evigt stånda sönderstyckadt,
 Blott af sin egen hemska skönhet smyckadt.

Ruiner, menskohand ej vid er rörde,
 När er man skapade och er förstörde, —
 Men här har mörkrets engel stått på fjellet
 Engång och sett hur soln gick upp kring stället
 Och tänkt: hur många hjertan i den natten,
 Som brusto törstande och ej fått vatten,
 Hur många, som i dunkelt qual sig vredo,
 Då inga stjernor ljus i mörkret spredo,
 Hur mången engel, som sin vinge miste,
 Fast Gud och hon och — Satan blott det visste,
 Hur mången tärna ljuft om vännen drömde,
 Som henne då i vilda lag fördömde.
 Och gällt ett hånskratt öfver menskligheten,
 Det godas afbild, ^{frött} ~~frött~~ för evigheten,
 Gaf Satan till, och eko sjöng i fjellet,
 Så det i tusen stycken flög på stället, —
 Liket hjertan, som för onda makter klinga
 Och sen med alla strängar sönderspringa.

1859.

Augustiaftonen.

I azur och silfver månen går
 Och glimmar i vikens vatten, —
 Så tyst och tankfull skogen står
 Och drömmer och susar i natten.

En julle lätt öfver vågen far
 Mot fiskarkojan på näset,
 Ur jullen klingar en röst så klar,
 Och elfvorna lyssna i gräset:

”Blif när oss Herre Jesu Christ!
 Din nåd intill oss ile,
 Ty aftonen är nu kommen visst,
 Men ljuft i din hägn vi hvile!”

Och månen log på sin silfverthron,
 Ett ljus upptändes i tjellet, —
 Och länge bortdog psalmens ton
 I fjerran blånande fjellet.

Söndagsmorgonen i staden.

Gården är sopad, och mellan hvar sten
 Gräset det glittrar i morgonens sken,
 Blommorna nicka för fläcktarnas kyss. —
 Hörde du lärkan från landsbygden? — lyss!

Trädgården står uti grönska och blom,
 Dufskaran trippar så vänlig och from
 Efter en flicka, som barnslig och glad
 Hoppas och kastar små kornen i rad.

Hej, på en käpphäst en riddare stolt
 Sitter en pilt i sin nyss-strukna kolt.
 Hoppsan min brunte! nu skynda med hast,
 Att dig ej abctuppen får fast.

Tvenne små flickor med blommor och band
 Sitta på trappan och skratta ibland,
 När lilla Brunte för istadig är,
 Sparkar upp jorden än här och än der.

Pappa och mamma i fönstret de stå,
Tysta de se på de lekande små, —
Handen till ögonen skymmande går
Kanske för solstrålen eller en tår.

Klockljuden kalla från templet och klar
Klingar en psalmtön och moder och far
Ropa de små, och den larmande hop
Kommer så tyst vid föräldrarnas rop.

Klädda till högtid i kyrkan de gå.
Allt blef så stilla i hemmet derpå,
Som om en engel med vinge och palm
Ilat ditin med den klingande psalm.

1855.

Tyrannens natt.

Så tung står natten i sorgflor klädd,
 Tyrannen vakar på purpurbädd,
 Hans enda son uppå svartklädd bår
 Från slottet förde man bort i går.

Med öppet öga, med dystert sinn
 I mörka natten han skådar in,
 Der ljusnar, rör sig en fjerran punkt,
 Den kommer närmre, — han andas tungt.

Han ser sin son uti snöhvit skrud
 På vingars guld, som han fått af Gud.
 Han sväfvat sakta till bordet, der
 Den gyllne konungakronan är.

Han börjar plocka demanterna,
 Så sorgligt skiner hans gloria.
 ”Jag får ej ro i min trånga graf,
 Förrän jag alla har plockat af.

”Min far dem köpt genom mord och död
 För undersåtares blod så röd;
 De döde fordra af mig dem nu.
 För min skull hafva de offrats ju.”

Till purpurmanteln han sedan går,
 Den droppar blod som af djupa sår.
 Bekymrad torkar han den ibland,
 Alltmer den blöder för snöhvít hand.

”Jag kan ej lefva, jag kan ej dö,
 Förrn denna mantel är hvít som snö.
 Med mina tårar jag tvager den,
 Med vingen torkar den om igen.”

Och bleka spöken kring gossen stå,
 Med vilda blickar till honom trå,
 Han gråter sakta, han blir så matt, —
 De gripa honom med hånfullt skratt.

Blek springer kungen ur bädd så snar,
 Allt är försvunnet, det ljusnat har, —
 Än bordet oskadd hans krona bär
 Och lika blodröd hans mantel är.

Höststormen.

Naturen är i uppror. Svartklädd höst
 Sig hugger girigt fast vid jordens bröst
 Och döds kallt flämtande så vildt och kort
 Dess sommarlif och skönhet suger bort
 Lik en vampyr och sveper lömsk och bråd
 I drifvans likduk offret för sitt dåd.

Högt ryter hafvet, ty den himmel blid,
 Som darrande i guld i qvällens frid
 Med sol och ljus har hvilat i dess famn
 Vill hösten rycka bort; sin huldans namn
 Det ropar högt, hvar bölja fåfångt ber
 Och störtar hvit i egen afgrund ner.

Se, eken kämpande på fjellet står,
 Sin ärekronas dunkelgröna vår
 Förgäfves skakar den och full af harm
 Mot höstens stormbud lyftar mergfull arm.
 Det hvisslar hånfullt åt den starkes hot
 Och strör dess ära vissnad för dess fot.

Och blomman, som de starkes öde ser,
 Står mild och lugn och ej om skoning ber,
 Blott gömmer tårdränkt kalk i mossans hägn;
 Men stormen ser det och med iskallt regn
 Den späda piskar fram derur, i stoft
 Förtrampar oskuld, skönhet, bön och doft.

Snart furan blott står grön, en minnesvård,
 Och hafvet stannar med en dödsaccord.
 Sitt värf har stormen fyllt och hvilat nu,
 De mörka skyar dela sig itu —
 Och oförgänglig stjernehimmel ser
 I jordens stumma ödemarker ner.

1859.

Guds trädgård.

Jag minns en flicka glad som våren,
 Som våren i vår barndomstid,
 Då löjet ler i sjelfva tåren.
 Och själen är en bäck så strid,
 Men frisk och klar och oerfaren,
 En öppen, skämtfull breflapp till
 Den hela verld, — vi få sen svaren
 Med svarta kanter, svart sigill.

Hon var så skön, den lilla flammen!
 Vi lekte "far och mor" vi små,
 — Det var en fröjd, det var en gamman! —
 Men blott så ingen hörde på.
 Vi nära intill kyrkan bodde
 Och sprungo i dess vigda mull,
 I pastors trädgård, som vi trodde,
 Af kors och vackra blommor full.

Dock undrade vi många gånger
 På dem, som kommo dit, att de
 Just sågo ut som mormors sänger
 Så sorgsne och andäktige.
 En gaf en krans, en gaf en blomma,
 En gaf en tår åt trädgården, —
 Vi stodo der med händer tomma
 Och hade endast leenden.

Ibland dock liksom tala hördes
 Det der i granens gröna topp.
 Sirensens hvita blommor rördes
 Och nickade än ned, än opp.
 Men länge kunde vi ej drömma,
 Vi lekte glada om på nytt
 Bland korsen natthugg, kurra gömma
 Och skreko: "fick du fatt?" — "jo pytt!"

Engång en gubbe silfverhårig
 Jag frågte: hvems är trädgården?
 Han log med blick så skön och tårig
 Och svarte: "det är Guds, min vän!"
 Guds trädgård, jublade vi åter,
 Ej underligt att skönt här är.
 Hvad Gud är god, som dock oss låter
 Bland sina blommor leka här.

Men när vi lärt oss stafva sedan
 "Här hvilar" uppå hvarje grift,
 Då ljusnade det litet redan.
 Inunder denna gyllne skrift
 Guds englar visst bland blomstren sofva
 Uti Hans trädgård hvarje natt
 Och lemna kvar en vacker gåfva
 Af tusen perlors silfverskatt.

Dock tyckte vi det lustigt bara
 En engel klockartitel ha
 Och riddare en annan vara,
 Det passade ej riktigt bra!
 En qväll jag gömde mig, att höra
 På engeln, när till sängs han gick, —
 Men hotfullt granen sågs sig röra,
 Jag sprang, och intet se jag fick.

Men hastigt mina lekars syster,
 Min lilla brud, min bästa skatt
 Blef sjuk — och förr så glad och yster
 Der log hon nu mot mig så matt.
 Jag handen höll den magra, lilla
 I min och grät: gå ej från mig!
 "Jag blir en engel, log hon stilla,
 I trädgården jag möter dig."

De flytt för längesen de åren,
Med dem min barndomshimmel blå;
Nu bor i sjelfva lüjet tåren,
Dock tror jag ännu såsom då.
Och blir den strid, vår kraft förnöter,
Mig stundom här för tung och hård, —
Då går jag glad på nytt och möter
Min Engel i Guds blomstergård.

1859.

Den vakande modren.

Derute stormen mot rutan slår
 De svarta vingar och natten rår,
 Men slumra stilla, min rosenkind,
 Du vackra morgon, du unga vind!
 Mitt barn jag vaggar med sånger in,
 Det hör ej stormen, blott rösten min.

En skugga hemsk sig derute rör
 Och täljer synder som ingen hör,
 Men slumra stilla min engel mild,
 Du kärlekstanke, du oskuldsbild!
 Du lutar dig på min arm så godt,
 Du ser ej skuggan, mitt löje blott.

Den vida världen derute står
 Och ropar på dig om några år,
 Men än du slumrar i fridsäll hamn,
 Din lugna värld är en moders famn.
 O, minns i villande världens gång
 Som nu du hör den, din moders sång!

1860.

Den vansinniga spinnerskan.

Hon sitter vid rocken så knotig och grå
 Och väter och spinner den surrande trå,
 Hemskt hvirflar hon hjulet i taktmessig gång
 Och småler och sjunger en underlig sång:

Ej är jag en gumma, fast er synes så,
 Med aftärda händer och lockar så grå,
 Jag är ju en jungfru så dejlig och fin
 Och tvinnar med rosiga fingrar mitt lin.

En sjöman så rask är min fästeman huld
 Och trogen jag vill honom vara som guld.
 Vid afskedet sa' han: var lugn nu, min vän!
 Snart gifta vi oss, när jag kommer igen.

Jag stod uppå stranden tills solen gått ner,
 Sen tycktes väl tiden gå framåt än mer,
 Han tycktes ock komma från resan igen,
 Men såg icke på mig, han glömde sin vän.

Och så stod hans bröllop i sus och i dus,
 Härute var natt, men derinne var ljus,
 Jag stod bakom fönstret och grät mången tår, —
 Derinne gick bruden med myrtenprydt hår.

Hans ärliga ögon hur sveko de så?
 Ej falskhet kan bo uti himmelens blå.
 En drömbild det är och jag drömmer . . . ja, ja!
 Men ve, ingen ände den drömmen vill ta!

Snart hafver jag spunnit väl ut denna trä;
 Ur drömmen den hemska uppvaknar jag då.
 Så irra, du hjul, uti lusteligt mod,
 Och sjung, du mitt hjerta, om vännen så god!

1858.

Skridskoåkaren.

Öfver solbeglänssta fjärdar,
 Mellan tvenne blåa världar,
 En i spegeln, en deroppe,
 Raskt jag ilar som en vind.
 Stålet mot min fot jag spänner,
 Lustigt öfver isen ränner,
 Frostn i en silfverdroppe
 Smälter på min varma kind.

Vill du veta, hvart det bärer?
 Se det namn, som stolt jag skärer
 Ut i blanka fjärdens yta,
 Ut i stelnad silfvervåg.
 Nästa vår, när böljan lossas,
 Här det ljufva namnet krossas,
 Går dock aldrig ur mitt hjerta,
 Aldrig ur min glada håg.

Vinden silfverblommor plockar
 Uti rimbeströdda lockar,
 Svala kyssar kinden gifver,
 Men den glöder blott dess mer;
 Ty, när hjertat trofast brinner,
 Ingen vinter på mig vinner,
 Och min segers runor skärer
 Jag i isen stolt och ler.

Din är segern, sköna flicka!
 När de klara himlar blicka
 I min själ, hvad ljufva vårar
 Väcka de ej saligt der.
 När din stämman mot mig klingar,
 Orden fly på englavingar,
 Och den Amors pil, som sårar,
 Full af himmelsk balsam är.

Vänta mig då, sköna flicka,
 Efter mig åt fjärden blicka,
 Varmare, när in jag träder,
 Mig du trycker då i famn.
 Kommer qvällen sen den tysta,
 Ömt bli dina läppar kyssta, —
 Aftonstjernen huldt oss viger
 Utan ord och utan namn!

Necken.

Glädjens, böljor! skimren klara
 Öfver fina, mjuka sanden!
 Dofta, vackra blomsterskara,
 Dofta sällt vid insjöstranden.

Trenne systrar, yra, sköna,
 Komma hit i dag att skalkas,
 Sola sig på mattor gröna
 Och i blåa böljor svalkas.

Hör, ett skratt i skogen klingar!
 Ripan derås ankomst bådar.
 Sorgfri ungdom äger vingar,
 Ren vid udden man dem skådar.

Snart de hafva stranden hunnit,
 Banden lossas under hatten, —
 Liten fot, som frihet funnit,
 Plaskar i det friska vatten.

Äldsta system Anna sänker
 Tankfullt på en al vid stranden
 Kransen, som hon gifva tänker
 Åt den vän, hon lofvat handen.

O, hur sällsamt ljuf är vinden!
 Menar Linda, öppnar barmen,
 Och den varma purpurkinden
 Stöder lätt med hvita armen.

Skälmskt en törnros Thilda kastar
 Ned i Lindas liljenejder.
 Denna yr till system hastar, —
 Och nu börjas vilda fejder.

Ty den ena vill den andra
 Ned i svala böljor rycka, —
 Böljorna så lugna vandra,
 Brudgumssäkra om sin lycka.

Obemärkt då Anna sänker
 Sig i vågen skön att skåda, —
 Och en skur af perlor stänker
 Öfver sina systrar båda.

Huh! de ropa, fy då Anna!
 Och i vattnet ner de ila,
 Solen ler på deras panna,
 Liljorna bland vågor hvila. —

Uppå alen hänger kransen
 Vissnande i solens hetta.
 Anna ser det, upp hon ilar
 Den på lockens guld att sätta.

Blommor, valda bland de bästa,
 Friska vågen skall er smeka, —
 Systrar, jag vill Necken fresta,
 Med den gamle ungarln leka.

Vig hon simmar som en löja,
 Silfverskum mot barmen spritter,
 Hvita nacken ses hon höja,
 Kransen lätt på locken sitter.

Och hon skrattar: sista gången
 Hafvets gubbe du mig smeker;
 Snart, i ljufva bojor fången,
 Med min brudgum blott jag leker.

Doften rosor och jasminer,
 Lätt ej Necken er bortplockar.
 Skålmska, sköna amoriner
 Flyga vakt kring mina lockar.

Trotsigt nu hon ned sig doppar,
 Silfver omkring locken glimmar,
 Kransen lös på vågen hoppar,
 Raskt och vigt hon efter simmar.

Fåfångt ropa invid stranden
 Systrarna: o, kom tillbaka!
 Efter kransen sträfvar handen,
 Ej hon vill sin lek försaka.

Kransen sjunker, . . . ned hon skjuter
 Som en pil, . . . likt guld det glimmar;
 Handen, hvilken blomstren sluter,
 Öfver ytan redan simmar.

Kransen, handen, gyllne ringen
 Våldsamt vågen åter sväljer. —
 Hennes strid i djupet ingen
 Skådat, ingen den förtäljer.

1858.

Sjömansgossens afsked till sin brud.

Farväl, min unga sköna brud!
 Jag måste bort från dig,
 Och när vi träffas, vet blott Gud,
 Igen på lifvets stig.
 Hör, redan afskedstimman slår,
 O, torka bort ditt ögas tår.

Nej, låt den stråla än en stund
 Mot mig i ögats frans;
 Der ler på trohets azurgrund
 En evig kärleks glans.
 I höstlig natt vid stormens strid
 Bli den min andes ljus och frid.

Säg, minns du än den mörka lund,
 Der frid och skugga bo,
 Der vi en stjernströdd aftonstund
 Hvarandra svuro tro,
 Och kyssen brann uppå din munn,
 Inseglet uppå vårt förbund?

Ack, gles och gul är lunden nu,
 Och stormen hviner: höst!
 Dock hopp och minne skapa ju
 Ny vår i våra bröst.
 Vi skiljas, — men med tro och hopp
 Mot samma himmel se vi opp.

En kyss ifrån din rosenmunn,
 Du hulda, gif mig den
 Och luta dig som förr en stund
 Emot mitt hjerta än!
 Sen får jag drömma blott om dig
 Derute uppå stormars stig.

När, flicka, på din fönsterkarm
 En svala sätter sig
 Och sjunger flämtande och varm
 Sitt qvitter gladt för dig,
 Tro att jag då har sändt dig den,
 Tro att den kommit från din vän.

Gråt ej, om i det vida haf
 En enslig bädd jag får.
 Kan du ej pryda der min graf
 Med blommor och en tår,
 Du minns ju stundom mig ändå
 Och längtar till mig i det blå.

Men rostar ringen på din hand,
 Din kärlek och din tro,
 Då res ett kors på havets strand,
 Der storm och bränning bo,
 Då först som död du sörje mig,
 Död för min hembygd och för dig.

Hvi blir du blek? jag vet förväl
 Det kan ej blifva så.
 Med varma strålar ser din själ
 Ur trogna ögon blå,
 Du himmelsdröm i lifvets natt,
 Du själens fröjd, du hjertats skatt.

Ännu en kyss, en enda blott!
 Och sen — farväl, farväl!
 Ännu en blick, — det känns så godt,
 Så himmelskt i min själ.
 Min ros är du, en vind jag är,
 Farväl! — o, hur du är mig kär!